

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krov, za Ameriko pa 8 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodoši in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserator) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 10.

V Ptiju v nedeljo dne 5. marca 1916.

XVIII. letnik.

Svetovna vojska

Albanska prestolica Durazzo naša! — Veliki plen v Durazu. — Ogromne italijanske izgube. — Odločilna zmaga Nemcev pri francoski trdnjavi Verdun. — Blzo 17.000 Francozov vjetih. — Nemške zmage v zraku in na morju.

Avtrojsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 25. februarja. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Rusko bojišče. Mestoma topovski boji.

Italijansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Južno-vzhodno bojišče. Naše čete v Albaniji so včeraj dan popreje vzhodno in južno-vzhodno od Durazza premagane Italijane v ostem zasedovanju na pokrajinski jezik zapadnega Durs-bajerjev nazaj spodile. Pristaniške naprave Durazza stojijo v ognju naših topov. Vkravljanje moštva in vojnega oružja se uspešno moti. Nastop nekaterih italijanskih vojnih parnikov ostal je brez vpliva na tok dogodkov. Vjeli smo v teh bojih doslej 11 italijanskih oficirjev, čez 700 mož in zaplenili 5 kanonov ter 1 strojno puško.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

* * *

Dur-bajerji (Kneta Durs) so od morja po ozki, jeziku podobni pokrajini ločeni. Na njih južnem koncu leži mesto Durazzo, severni konec pa tvori kap Pala.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 25. februarja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na desnem obrežju Maase bili so tudi včeraj že poročani uspehi na razne smeri razviri. Utrjene vasi in posetna Campeneuville, Cotelettes, Marneont, Beaumont, Chambrettes in Ornes bile so zavzete; poleg tega so bile vso sovražne postojanke do hrbita Louvenon naskočene. Zopet so bile krvave izgube sovražnika izredno težke, naše pa srednje. Število vjetih je za več kot 7000 na čez 10.000 narastlo. O plenih in materialju se še ne more podatkov poročati.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Nobeni dogodki posebnega pomena.

Vrbovno armadno vodstvo.

Francoske izgube: dva milijona mož,
300.000 mrtvih, 1.400.000 ranjenih,
300.000 vjetih.

K.-B. Rotterdam, 24. februarja. "Rotterdamse Courant" poroča, da je v angleški zbornici poslanec Snowden m. dr. dejal: Vi hočete še eno vojno leto, hočete dodati k prvemu milijonu izgub še drugi milijon, k nadrnemu dolgu še 2000 milijonov funtov. Upate na zmago vsled opešanja? Kaj naj postane iz zaveznikov?... Snowden je spominjal nadalje na govor nekega francoskega poslanca na konferenci v Bristolu, v katerem je označil izgube Francozov z 300.000 mrtvimi, 1 milijon 400.000 ranjenimi in 300.000 vjetimi. Rekel je, da je zločinsko, dajati poguma lastnemu osleparjenju. 18 mesecev si stojijo armade nasproti. Le par metrov zemlje je pridobljenih ali izgubljenih. Take armade so nepremagljive. Kje se more najti upanje na mir? Smešno predstavljanje o razdelitvi nemške mornarice med zavezniški, o razkošenju Nemčije in razprodaji trgovinske flotilje itd. so čista bedarija. Brez pogojno podjavljene bi bila najslabša priprava za mir. Ko bi bila Nemčija razbita, bi bil tudi konec vzeze proti Nemčiji. Potem bi bila nova velika vojna le vprašanje časa.

(Pametni Angleži se točaj že zavedajo svoje onemoglosti. Op. nr.)

Avtrojsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 26. februarja. Uradno se danes razglasla:

Rusko in italijansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Južno-vzhodno bojišče. Naše čete

so do zemeljskih ožin vzhodno in severno od Durazza naprej vstopile.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Pancerska trdnjava Douaumont v naskoku zavzeta.

K.-B. Berlin, 26. februarja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča danes zjutraj:

Pancerska trdnjava Douaumont, severno-vzhodni obok permanentne črte glavnih utrdb trdnjave Verdun, bila je včeraj popoldne po brandenburškemu infanterijskemu regimentu št. 24 v naskoku zavzeta in je trdno v nemški roki.

Zavzetje pancerske utrdbe Douaumont, ki pomeni nekaka vrata proti največji francoski trdnjavi Verdun, je samo ob sebi krasni junashki čin. Obenem pa je dokaz, da se Nemci pripravljajo na veliki naskok na Verdun, ki leži zdaj v dosegri težkih nemških topov.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 26. februarja (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Kakor se naknadno poroča, se je v noči na 25. februarja vzhodno od Armentières sunek nekega angleškega oddelka zavrnil. — V Champagni napadli so Francozi južno od St. Marie à - Py dne 12. februarja od nas zavzeto postojanko. Poslušalo se jim je, vsliti v prvi jarek v širokosti okoli 250 metrov. — Vzhodno Maase se je v navzočnosti cesarja ob bojni fronti pomembne napredke doseglo. Hrabre čete priborite so si visoko južno-zapadno Louvemonta, vas Louvemont in vzhodno od nje ležeče skupine utrdb. V starem hrepenenju za naprej, sunili so brandenburški regimenti do vasi in pancerske trdnjave Douaumont, ka-

tero so v naskoku vzeli. V planoti Woevre zlomljen je bil sovražni odpor na celi fronti do pokrajine od Marche ville (južno nacionalne ceste Metz-Pariz). Naše čete sledijo hitro umikajočemu se nasprotniku. — Včeraj poročano zavzetje vasi Champsneuville temelji na napadnem poročilu.

Vzhodno bojišče. Razven uspešnih bojev naših prednjih straž ni nitiessar poročati.

Balkansko bojišče. Položaj je ne spremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pet angleških poštnih parnikov potopljenih.

K.B. London, 26. februarja. Lloyds poroča: Britski parnik „Fastnet“ bil je potopljen. Vse osebe so rešene. Istotako je bil britski parnik „Dido“ potopljen. Le del posadke je rešen. — Reuter poroča: Britski parnika „Endeavour“ in „Tumult“ bila sta potopljeni. Pet mož od „Tumult“ je bilo rešenih, sedem se jih pogreša. — Iz Marsaille poročajo o torpediranju nekega parnika. Gre se za parnik „Westvorb“. Parnik „Treverley“ srečel je čoln s 15 možmi in jih je rešil. Ostalo posadko je neki neznani parnik rešil. Glasom poročil nekoga moža od „Westvorb“ bil je parnik z enim strehom v dva dela raztrgan.

Durazzo v naši roki.

(Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.)

K.B. Dunaj, 27. februarja. Uradno se razglaša:

Rusko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Predvčerajnem prišlo je na primorski fronti, razven živahnega artiljerijskega ognja, na raznih mestih tudi do ljutih manjših infanterijskih bojev. — Pred nastopom dneva napravili so oddelki posadke goriškega mostičja izpad pri Pevni; presenetili so spečega sovražnika, zasuli en jarek in pripeljali 46 vjetih nazaj. — Ob robu doberdobske planote šla je po močni artiljerijski pripravi sovražna infanterija proti našim postojankam na obreh strane Monta San Michele ter vzhodno od Polizza. Italijani so bili pod velikimi krvavimi izgubami zavrnjeni in so pustili poleg tega 127 vjetih, med njimi 6 oficirjev, v naši roki. — Včerajšnji dan potekel je mirnejše. Trbiž (Tarvis) dobil je zopet nekaj gradi.

Južno-vzhodno bojišče. Danes zjutraj vzele so naše čete Durazzo v last. Že včeraj dopoldne je bila ena naših kolon v ognju italijanskih parniških topov čez severno zemeljsko ožino vsilila; čez dan prišla je do Portofosa, 6 kilometrov severno Durazza. Čez južno ožino poslane čete bile so začetkoma po sovražni parniški artiljeriji v njih prodiranju zadržane; ali mnogoštevilnim oddelkom se je posrečilo, z brezenjem, plavanjem in na floshih do večera most vzhodno od Durazza pridobiti in tamčanje italijanske zadnje straže vreči. V jutranjem mraku je eden naših bataljonov v goreče mesto vsilil.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

* * *

Durazzo, glavno mesto Albanske, je torej vkljub strastnemu odporu prešlo pod oblast avstro-ogrškega dvoglavnega orla. V nezadržljivi hrabrosti skočili so naši vojaki v plitvo morje, bredli in plavali v divjem ognju italijanskih vojnih parnikov in prepodili Lahe, ki so se na krovu svojih bark poskrili kakor miši. „Mare nostro“ jih je vzel, sinove Efjalta ... Zdaj so Italijani na Balkanu edino še v Valoni. Pa tudi tam jim groze že bolgarski bajoneti. Vse

visoke sanje „le piccola“ splavale so po grenki vodi jadranskega morja. Mi pa smo lahko ponosni na krasne čine, na nevenljive lovorki, ki so si jih pridobile naše čete v hudi teh bojih. Srbija, Črnogorska in večina tudi že Albanija leže pod našimi nogami. Vedno bolj se skrčuje balkansko bojišče na Grčijo in njen ozemlje. Tam čaka odločitev, ki bode vsekakor grozna za naše sovražnike!

Zmaga Nemcov pri Verdunu. — Okoli 15.000 vjetih Francozov.

(Nemško uradno poročilo od nedelje).

K.B. Berlin, 27. februarja. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na raznih mestih fronte vršili so se živahn artiljerijski in minski boji — Južno-vzhodno od Yperna bil je en angleški napad odbit. — Na visočinah desno od Maase poskusili so Francozi v petkrat ponovljenih napadih s svežimi pripeljanimi četami pancerško trdnjavo Douaumont nazaj pridobiti. Bili so krvavo zavrnjeni. Zapadno trdnjave zavzele so naše čete zdaj Champsneuville, Cote de Talon; prišle so v boju do južnega roba gozdov severno-vzhodno od Brasa. Vzhodno od trdnjave vzeli smo v naskoku razširjene trdnjavskie naprave od Hardauonta. V planoti Woevre koraka nemška fronta v bojih proti vznosu Cotes Lorraines hitro naprej. V kolikor imamo poročil, znaša število neranjenih vjetih Francozov zdaj skoraj 15.000 mož. — V Flandriji ponovila so naša brodovja letal svoje napade na sovražna taborišča čet. — V Metzu bilo je z metanjem bomb sovražnih letal 8 civilnih oseb in 7 vojakov ranjenih ali ubitih. Nekaj hiš je bilo poškodovanih. V zračnem boju in z ognjem naših odpornih topov bila sta po eno francosko letalo v okrožju trdnjave sestreljena; letalci, med njimi dva stotnika, bili so vjeti.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

60.000 mož francoskih izgub pri Verdunu.

Znani berlinski vojaški kritik major Rath piše: „Ako se je zamoglo v neznatni globokosti napada od ene milje 10.000 mož vjeti, zmore se po priznani metodi izračunati, da znašajo krvave izgube okoli 30.000 mož. Francija zamore torej v par dnevih 40.000 mož kot za boj nesposobne računati“. — Glasom poznejšega poročila vrhovnega armadnega vodstva pa se je število neranjenih vjetih zvišalo na 15.000 mož. Glasom Morathovega računa morajo torej krvave izgube Francozov okoli 45.000 mož znašati, skupna izguba pa okoli 60.000 mož. To je vsekakor ogromno število za tak grozovito trpečo Francosko.

Eno rusko letalo sestreljeno.

K.B. Dunaj, 27. februarja. Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Priznanja vredni čin izvršil je neki mladi oficir v zadnjih dneh ob wohlbenski fronti, ko se je ravno vreme spremeno in se je moral zaradi megle na presenečenja posebno paziti. Dne 23. t. poskušilo je neko rusko letalo, preleteti naše bojne postojanke. Vkljub temu, da je sneg padal, opazil je letalca lajtnant Baszo od Raabskega infanterijskega regimenta. Posrečilo se je pod njegovim poveljstvom stojecemu oddelku strojnih pušk, s takojšnjim ognjem sovražni aparati vkljub vladajočemu neugodnemu vremenu sestreliti.

Italijanske izgube pri Durazzu.

Iz Genfa poročajo: „Tribuna“ izve, da se je „izpraznenje“ Durazza sklenilo, ker so branitelji uvideli, da obramba mnogo večje žrtve zahteva, kakor se je to pričakovalo. Že prviti dnevi branjenja stali so italijanski

ekspediciski zbor 3000 mrtvih in 7000 do 8000 ranjenih.

(Izgovor Lahov je prooren. Zdaj ko so jih naši vojaki z bajonetom v morje vrgli, delajo tako, kakor da bi Durazzo prostovoljno „izpraznili“. Sicer pa je priznavanje velikih laških izgub zanimivo. Op. ur.)

Velikanski naš plen v Durazzu.

(Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.)

K.B. Dunaj, 28. februarja. — Uradno se danes razglaša:

Rusko in italijansko bojišče. Nič pomembnega.

Južno-vzhodno bojišče. Naše čete so v Durazu danes na plenu dobiti:

23 kanonov, potem še 6 obrežnih kanonov;

10.000 pušk; mnogo artiljerijske municije, velike zaloge hrane;

17 parnikov in bark na jadre.

Vsi znaki kažejo, da se je izvršil beg Italijanov na svoje vojne parnike v veličem neredu in naglici.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Ponovni nemški napadi. — Zopet čez 1000 vjetih.

(Nemško uradno poročilo od pondeljka.)

K.B. Berlin, 28. februarja (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Artiljerijski boji dosegli se mnogokrat veliko ljutost. Ob fronti severno od Arrasa vladala nepretrgano minsko delovanje; z razstrebo uničili smo okoli 40 metrov sovražne postojanke. — V Champaigni še so po učinkujoči ognjeni pripravi naše čete k napadu na obeh straneh ceste Somme-Py-Sonain. Zavzele so posestvo Navarin in na obeh straneh od njega francosko postojanko v razdalju čez 1600 metrov; vjele so 26 oficirjev in 1000 mož, zamenile pa 9 strojnih pušk in enega metalca min. — V pokrajini od Verduna opašale so zopet novo pripeljane sovražne množice v brezuspešnih napadalnih poskusih proti našim postojankam v in pri trdnjavi Douaumont ter na Hardauontu. — Od naše strani se je polotok Maase od Champsneuville od sovražnika očistilo. Potisnili smo svojo infanterijo v smeri na Vacherauville ter Bras naprej. Ob Woevre se je vznosje od Cotes Lorraines od vzhoda sem na raznih točkah doseglo.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.B. Dunaj, 29. februarja. Uradno se danes razglaša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Italijansko bojišče. Včeraj popoldne je bil italijanski topovski ogenj proti delom goriškega mostičja in doberdobske planote zopet živahnejši.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.B. Berlin, 29. februarja. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pohujšano artiljerijsko delovanje trajalo je na raznih točkah naprej. Vzhodno Maase naskočili smo neko malo pancerško utrdbo tesno severno-zapadno vasi Douaumont. Ponovljeni sovražni napadni poskusi v tej pokrajini bili so že v razvitku

zadušeni. Ob Woevre prekoračile so naše čete Dieppe, Abaucourt, Blanze. Očistile so razširjeno gozdno pokrajino severno-vzhodno od Watronville in Haudiomont in vzele v hrabrem naskoku Monheulles ter Champlon. Do včeraj z večernaste li smo na enanjih vjetih 228 oficirjev, 16.575 mož. Nadalje smo z apnenili 78 topov, med njimi mnogo težkih, 86 strojnih pušč in nepregledno materijala. Pri gozdarstvu Thiaville severno-vzhodno od Badonviller bil je naprej stojec del francoske postojanke napaden in zavzet. Večje število vjetih ostalo je v neši roki.

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko uradno poročilo od srede.
K.-B. Dunaj, 1. marca. Uradno se danes razglaša:

Položaj je na vseh bojiščih nespremenjen. Namestnik generalstabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Uspešni boji nemških letalcev.

(Nemško uradno poročilo od sreda).

K.-B. Berlin, 1. marca (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Atiljerjsko delovanje bilo je tudi včeraj na mnogih delih fronte, tako živabno, zlasti na sovražnikovi strani. Na večih mestih zasledoval je nasprotnik s tem le namen, da bi nas premotil. Pač pa nam je hotel v pokrajini Yserja in Champaign ter med Maaso in Mosel resno škodovati. Ta cilj pa ni dosegel. — V zračnem boju bil je en angleški dvokrovnik pri Meninu premagan. Letalci so vjeti. Dva francoska dvokrovnika bila sta od odpornih kanonov prisiljena, da prideta dol, eden pri Vezaponinu, drugi severno-zapadno od Soissons. Letalci so bržkone mrtvi. — Eno od lajtntantskih rezerve Kühel peljano letalo, opazovalce lajtntant rezerve H. B. prislilo je neki vojaški transportni vlak na progi Besançon-Jussey z metanjem bomb, da se je vstavljal; potem se je borilo upešno s strojno puško proti transportnemu moštvu, ki je iz vlaka stopilo.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nič pomembnega.

Nemške zmage na morju.

K.-B. Berlin, 1. marca. (W.B.) Uradno se poroča:

Od naših podmorských čolnov bili ste dve francoski pomožni križarki, vsaka s štirimi kanoni, pri Le Havre in e. angleški stražni parnik iz livlju reke Themse potopljeni. — V Srednjem morju bila je glasom uradnega poročila iz Pariza francoska pomožna križarka "La Provence" s transportom vojakov v številu 1300 mož proti Salóniku spotoma potopljena. Rešilo se je le 686 mož. — Dne 8. februarja ob Syriskem obrežju potopljeni parnik ni bila — kakor pravi naznanih vrnivšega se podmorskoga čolna — linijska ladja "Suffren", marveč pancerška križarka "Admiral Charner."

Šef admiralnega štaba, mornarice.

Uspehi napadov "Zeppelinov" na Angleško.

K.-B. Berlin, 1. februarja (W.B.) Poroča se o uspehih napadov iz zraka na Angleško v noči 1. februarja:

V Liverpoolu je bilo več mostov in pristaniških naprav takoj poškodovanih, da zdaj niso več porabni. Tudi več ladij je bilo baje hudo poškodovanih. Tako pod Birkenheadom ležeča križarka in transportna ladja Leylandlinije. V Birkenheadu, Garstonu in v Bootstenu je bila povzročena velika škoda. Boothlinija in Feawardslinija sta vsed delnega razbitja dokov težko prizadeti; več sosednih naprav je popolnoma uničenih. Vsega skupaj so bombe in požari uničili kakih 200 hiš. V Boottonu je bila smodnišnica popolnoma uničena. V Covenju jugo-vzhodno od Liverpoola so bile železniške naprave težko poškodovane. V Manchesteru sta bili

dve fužini in dve večji železarni čisto razdejani, druge tovarne pa znatno poškodovane. V Sheffeldu je bila neka fužina večinoma uničena in je bilo več drugih večjih tovaren in kolodvor bombardiranih. Še po napadu se je dolgo časa videlo močne požare. V Nottinghamu je moral obmolkniti obrambena baterija in so bile municipijske fabrike ter več drugih fabrik budo poškodovanih. Pri Grandhamu so bile razdrte železniške naprave. Največja škoda je bila storjena v Schefieldu in Nottinghamu. Londonske zavarovalnice cenijo škodo na 400 000 funtov. V Birminghamu sta bili dve veliki vladni napravi in dve municipijski fabriki popolnoma uničeni, neka pivovarna pa poškodovana. V Ecclesbilla pri Bradfortu je bila razbita municipijska tovarna in tri predilnice, v Partingfornu pa 22 hiš. Ob reki Humber je moral obmolkniti obrambena baterija in je bila uničena baterija reflektorjev. V Grimsbyju so bila skladišča, ladjedelnice in kayi deloma težko poškodovani, istotako pa tudi več ladji. Pod Hullom je bilo razdejano skladišče za smodnik. Velika škoda je baje v Hullu. V Kingstreetu je bila cela skupina hiš popolnoma uničena, železniške in pristanske naprave pa hudo poškodovane. Na Humberju so bile potopljene mala križarka "Caroline" in razruševalki "Eden" ter "Nath". Križarka "Caroline" se je potopila v šestih minutah; 31 mož posadke je bilo ubitih, 58 ranjenih, 47 jih je pa utonilo. Na vzhodnem bregu Anglie je zračna ladja potopila angleški parnik "Franc Fischer". Moralični vpliv napada je očiten in ga posredno potrjuje angleško časopisje, ki se pritožuje zaradi brezuspešne obrambe.

Odločitev v marcu.

K.-B. London, 26. februarja. Dopisnik "Daily Telegrapha" v Rimu brzojavlja, da poročajo telegrami iz Rusije o zopetnem pričetku ofenzive od strani Rusov v Galiciji in na Poljskem. Tudi delovanje Italijanov na alpski fronti se bode povisalo. Od balkanskih front se poroča o pripravah za predstoječo ofenzivo. Aliiranci so na veliko splošno ofenzivo popolnoma pripravljeni. Neki diplomat izrazil je nazarjanje, da bode marec prinesel odločitev v tej vojni. Na vsak način bode ta mesec bogat na dogodkih.

(Vse to so seveda zopet le kombinacije in domišljije. Naši sovražniki gorovijo vedno o olenzivi, ali z besedami se še nikoli ni premagalo. Nemci in naše armade pa ne klepetajo mnogo, marveč raje — udarijo. Le eno prorokovanje je resnično: odločitev bode tedaj padla, kadar bodo naši nasprotniki zdobiljeni na tleh ležali! Op. ur.).

Kuropatkin — poveljnik ruske severne fronte.

K.-B. Petersburg, 26. februarja. General Kuropatkin bil je imenovan za poveljnika armade na severni fronti.

(General Aleksej Kuropatkin bil je, kakor znano, leta 1904 vrhovni poveljnik ruskih bojnih sil v rusko-japonski vojni. Leta sem živel je v pokoju. Zdaj so tega starega gospoda zopet na bojišče poklicali. Feldmarschal Hindenburga to gotovo ne bode prestrašilo. Op. ur.)

Notranji sovražniki Rusije.

K.-B. London, 26. februarja. "Daily Telegraph" poroča iz Petersburga: V dum i povzročil je zanimanje govor konzervativnega poslanca Markowa, ki je dejal: Razven naših zunanjih sovražnikov, bestigličnih Nemcov, imamo notranjega sovražnika, ki je nevaren. Ta obstoji iz treh elementov: Iz držav in življenskih sredstev, iz Nemcov, ki imajo pod krinko ruskega državljanstva mnogo središč v roki, in, kar je najhujše, iz stalnega podkupljenja, korupcije in tatvine, tako pri državnih uradnikih, kakor pri uradnikih javnih organizacij. Proti temu se moramo boriti. Govornik zahteva od vladе le eno, da pošlje enega zastopnika v dum, ki naj reče, ali res namerava, roparjem in uradnim tato v om, ki so zdaj varovani od administrativnih garancij, svoje varstvo odtegniti.

Te besede so povzročile toliko odbranjanja, da je govornik z opombo končal, da hoče s svojo kritiko leve strani počakati.

Fellerjev dobro učinkujoci, ozivajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 kron 60 vin, Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg Štev. 241 (Hrvatsko). Fellerjevo milo odvajajoče, zaledec okrepčuje Rhabarbara-kroglice z zn. "Elsa-kroglice, 6 skaličje franko 4 krone 40 vin, 12 steklenic franko 8 kron 40 vin.

Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporedil. — Dva staro-priznana neobhodno potrebna domača sredstva. Naš se ne vzame nobenih manjševrednih posamezani.

454

Izpred sodišča.

Prekosodna obsodba.

Trient, februarja. "Risveglio Tridentino" piše: Občinski tajnik Ezio Sanda v Pelugu bil je z razsodbo neke deželnobrambene vojne sodnije kot prekoga soda na južnem Tirolskem od 4. februarja 1916 na smrt z ustreljenjem osojen in od pristojnega poveljnika na deset let težke ter pogoštene ječe pomiloščen, ker je skušal hujskati pred včimi ljudmi zoper ednotno državno zvezo avstrijskega cesarstva.

Vojni izdajalci v Brüsselu.

Berlin, februarja. "Lokalanzeiger" poroča iz Brüssela: Zaradi vojnega izdajstva so se imeli pred nemško gubernijsko sodnijo v Brüsselu zagovarjati duhovniki Bosteels in Pierlot ter en trgovec, en študent in en notarski kandidat. Duhovnik Bosteels je bil posredoval med zaorožje sposobnimi ljudmi, ki so hoteli iti k sovražni armadi, in med voditelji, ki so imeli urediti prekoračenje meje. Njemu se je doposallo od drugih obtožencev mlade ljudi, ki so imeli ponarejene dokumente. Dajal jim je karte, na katerih so jih sovražniki spoznali. Tudi je sam mlade ljudi k izseljevanju prigojarjal. Vsled paznosti nemških obmejnih straž se je ta načrt izjavil. Sodnja je obsojila duhovnika Bosteela na 12 let in ječe, duhovnika Pierleta na 6 let in 1 mesec, ostale obtožence pa istotako na ječe od 4 do 6 let.

Zanimiva razsodba.

Dunaj, februarja. Pred kasacijskim dvorom se je rešila pritožba, ki jo je napravil mlinar Ivan Škubic v Ivancogorici na Kranjskem. Škubic je namreč dobil od občinskega urada nalog, da mora v vojaške namene par volov pripeljati. Temu se ni pokoril. Vsled tega je bil od okrožne sodnije v Rudolfovem obsojen na en teden strogega zapora ter 100 K globe. Škubic se je izgovarjal, da mu je kranjski deželni glavar dr. Sušteršič sam dejal, da kot lastnik le enega para volov ni prisiljen, tega vojaštvu oddati. Sodnja pa na dr. Sušteršičev nasvet ni nič dala; rekla je, da mora Škubic sam postavo poznati in ga je obsojila. Kasacijski dvor je sodbo potrdil.

Rus kot tekme.

Budimpešta, 24. februarja. Na neki blizu mesta Szatmar nabajajoči se pusti je mali kmet Andrej Bakay decembra meseca ruskega vojnega vjetnika Ignaca Karpus ustreli. Bakay se je nahajal na dopustu v svoji domovini,

ko je opazil, da Karpus njegovo ženo s svojo ljubezni zasleduje. Iz ljubosuma ustrelil je Rusa; hotel je tudi svojo ženo usmrtili, pa to so ljudje preprečili. Porotniki so spoznali Bakaya krivega uboja; bil je obsojen na eno leto in ječe. Ustreljeni Rus Karpus bil je 29 let star in oženjen. Njegova žena živi v Petersburgu.

Smrtna obsodba.

Linz, februarja. "Linzer Tagespost" poroča: Začetkom aprila p. l. bil je na južnem Tirolskem neki sedlar, rodom Italijan iz kraljevine, zaradi sumna tativne zaprt. Iz v njegovi posesti se nahajajočih pisem se je dalo izpoznavati, da je tudi državi nevarne stvari v Italijo posredoval. Poizvedbe so dognale, da je stal v zvezi z nekim knjigovezom istega mišljena, katerega je popisoval žandarmerija kot bujskača. Oba sta se imela pred deželnobrambeno divizionsko sodnijo v Linzu zagovarjati. Knjigovje je bil zaradi zločina vohunstva, veleizdaje in žaljenja Veličanstva na smrt na vešalih obsojen, sedlar pa zaradi veleizdaje in podpiranja vojaškega zločina na 1 in pol leta težke, poojstrene ječe obsojen.

Poskušeno podkupljenje.

Budimpešta, 23. februarja. Izidor Hermann ponudil je vojaški oblasti dobavo 100 tisoč nahrabnikov (Rucksack). Ponudba je bila zaradi preslabega blaga odklonjena. Nato je poskusila Valerija Gencsy nekoga višjega uradnika v honvedskem ministerstvu z obleubo večje svote denarja podkupiti, da bi dotično dobavo vendar sprejeli. Uradnik pa je stvar takoj sčinil naznanil. Valerija Gencsy je bila vsled tega obsojena na 8 mesecov ječe in 500 kron denarne globe.

Obsojeni špekulant z žitom.

Lemberg, 22. februarja. List "Kryter Lwowski" poroča o celi vrsti večinoma židovskih špekulantov, ki so si znali prislepatrijeti dovoljenje za nakup žita, katerega so potem v inozemstvo, seveda z velikanskim dobičkom prodajali. Špekulantovska ta banda obsega čez 30 mož. Dosej jih je 15 obsojenih v skupno denarno kazen 112.000 kron in sicer: 1. Aron Handwerker (10.000 kron globe), 2. Chaim Rosenzweig (5000 kron), 3. Elija Gleday (6000 kron), 4. Selig Jakubowicz (1200 kron), 5. Emanuel Edelmann (10.000 kron), 6. Chune Cymberknopf mlajši (5000 kron), 7. Chune Cymberknopf starejši (20.000 kron), 8. Berek Hojnowicz (20.000 kron), 9. Emanuel Altmann (5000 kron), 10. Fischer Cymberknopf (2000 kron), 11. Schaja Herschlik Cymberknopf (2000 kron), 12. Schlomi Cymberknopf (5000 kron), 13. Abraham Dickermann (15.000 kron), 14. David Grohmann (20.000 kron), 15. Majer Cymberknopf (5000 kron). Lepa banda!

Naši junaki na bojišču.

I.

Sin nemškega cesarja rešil avstrijsko motorno baterijo.

Znani vojni poročevalc Paul Bethlen poroča iz vojnega tiskovnega stana z dne 12. februarja:

"Prav slučajno prišel sem k zanimivi možnarski bateriji. Ta spada med one topove, ki so se v svetovni vojni kot prvi javili in so presestili Angleze in Francoze. Začasa ofenzivne vojne na zapadni fronti je bila ta baterija povsod tam, kjer so slavno prodiranje nemške armade ovirale trdnjave in utrdbe; večkat je udrla vrata belgijskih in francoskih trdnjav brez pomoci nemških sesterskih baterij. Lüttich je bil že v nemških rakah, ko je dospela baterija na zapadno fronto. Prvi strel je oddala na trdnjava Namur. Za forte de Dandoi in de Mezerces je zadostovalo nekaj zadetkov v polnu, da je bil zlomljen brezupni odpor. Fort d' Etave je po prvem svarilnem strelu razobesil belo zastavo; četrte ure pred koncem po posredovalcih ponudene roke pri Givetu je baterija zadnjikrat stopila v akcijo na francoskih tleh. Potem, 2.

septembra p. l., se je čez Sedan odpeljala k Mozi. Obleganje fortov de Trojan je bilo še v teku, ko se je strašnemu naporu Francozov pozrečilo, da so strinjali tenko nemško črto pri Saint Renisu. Možnarska baterija se je zdaj nahajala med dvema frontama. Sovražnik se je dokopal že na 100 korakov do baterije, ko se za njo ogliši gromoviti "Hurrah! Pruski kraljevi grenadiri so šli k naskoku, da rešijo baterijo. Kreplki oficir je stopal pred njimi, ne meneč se za dež krogelj, ki ga je sprejel. Glavni njegov klic je prevpljal prasketanje pušk in bojni hrom: "Kraljevi grenadiri, cesarjev sin sam vas vodi k naskoku!" Oficir je bil sin nemškega cesarja. Navdušenje je delalo čudežne. Nezadržljiv sunek je porinil francoske vojne črte nazaj. Baterijo pa so medtem hitro odmontirali in odpeljali na varno.

II.

Junaška koroška deželna bramba.

"Kärntische Julische Kriegszeitung" piše:

Postojanka Italijanov ob griču Romboon bila je naši hrabri koroški deželni brambi že dolgo trn v očesu. Vsled tega je sklenila, odvzeti sovražniku to pozicijo. Vse se je temeljito pripravilo, stališče, moč in vrsta utrdbe sovražnika natančno dognalo. Izbral je se noč od 11. na 12. februarja, da se izvrši to akcijo. Ea oddelek pod poveljstvom hauptmanna Kikal približal se je, zavit v snežne plače, sovražni postojanki. Še niso Italijani približanje naših hrabrih vojakov opazili, ko je začel vihar in jih je uničil. Italijani so bili od sile napada tako presečeni, da jih je prijela groza, ki se je spremenila v nujni, nerедni beg, na katerem jih je naš ogenj hudo razmesaril. Cukla-postojanka je bila z malimi izgubami naša. 1 oficir, 81 alpinev, 4 strojne puške in mnogo drugačega materiala tvorilo je naš plen. Trdovratni, strasti poskusi, postojanko zopet nazaj pridobiti, prisneli so Italijanom le težke izgube, nam pa zoget mnogo vjetih in plena.

Posurovljenje naše mladine.

Ako se pregleda poročila izpred sodišč v dnevnikih, se mora človek naravnost prestrashiti, v koliko slučajev morajo policija in sodnije proti sedanji mladini nastopati, ker ta mladina prav mnogokrat igra vlogo pri tativnah, v瘤ib, ja celo pri roparskih umorih.

Ta pojave stavi se navadno na račun pomajkljive domače in šolske vzgoje; ne pomisli

se pa, da vplivajo tu tudi drugi vzroki, ki de-

lujejo nasproti vzgoji starišev in učiteljev. V

prav mnogih slučajih se mora seveda vzgojo

otrok v hiši starišev smatrati pomajkljivo. Pri-

diguje se n. p. doma otrokom najlepše nauke,

vzgaja se otroke navidezno tudi v najboljšem

zmislu; zvečer pa nima ljuba mamica, ker je

bil njen otrok tako priden, nič nujnejšega sto-

riti, kakor da obišče z njim "kino". In kaj vidi

tam od nežne ljubezni starišev varovan, za

mišljene še nezreli otrok? Vojsko, prizore ljubomira, roparske umore, v瘤ib, zahrbitnosti,

dvojboje, tativne itd., nakratko povedano same

take za otroško dušo škodljive stvari, katere

male možgane ne morejo redno sprejeti, katere

pa žal le premnogokrat kot stalne vtise obdrži.

Ali se je potem čuditi, ako je pri takem otroku

sprejemljivost za nauke šoleomejena, ako na-

stopi pri drugačem pridnemu otroku divja naglost,

dohititi zamujeno, tako, da se vstvari kmalu

podlago za poznejšo nervoznost? Pri otroku pa

se tudi lahko v "kinu" nabrali vtisi predelajo

in strasti najhujše vrste, proti katerim starišči

in učitelji, vkljub vsem naukom, prošnjam in

strogosti zmanj učinkujejo, ker je ta strast že

pregloboko v notranjosti vkoreninjena. Večinoma

se take dobro mišljene vzgojevalne odredbe le

zasmehuje in otroka se zopet za več stopinj

odtegne od ljubečega srca starišev in od nau-

kov šole.

Ako se k temu še pridružijo navadne protesti, katere se naši mladini na nepremišljeni način dovoljuje, kakor n. p. prerano nesrečno kadence cigaret, obiskavanje javnih zabavališč, gledališča, gostilne, dajanje alkoholičnih pijač, — potem pač ni čudno, ako se pojavlja resnično posurovljenje mladine. Pregledati se pa ne sme, da je poleg starišev tudi država pozabila prijeti pravilna sredstva, da se omeji to rano.

Nočno reči, da se naj naši mladini obisk gledališča in "kina" popularna zabava; ali oba naj bi bilo le izobraževalna in zabavna vira; zato naj bi se dolčilo le gotove dni za obisk mladine, na katerih naj bi se nudilo podučne, zabavne, vedno pa mladini primerne snovi. Kadence in obisk gostilne naj bi se država mladini da gotove starosti prepovedala, istotako pohajkanje v pozni večerni uri.

Potem bodo našel polno vpoštovanje tudi izrek, katerega je napravil pred kratkim neki izborni poslanec: "Mi in z nami pač vsi za blagor svojih otrok skrbeti starišči, ja vsi državljanji, katerim leži v bodočnosti mladine tudi bodočnost Avstrije na srcu, zahtevamo hitro, izdatno in brezobzirno pomoč po vzoru Nemčije proti nevarnosti, ki blagor naše domovine hujše ogroža, kakor vsi navali naših sovražnikov!"

Razno.

Novi generaloberst. Cesar imenoval je z lastnorõčnimi pismi za generaloberste: generala infanterije grofa Becka, nadvojvoda Jozefa Ferdinandanta, generala kavaljerije grofa Paara, generala infanterije pl. Bolfrasa feldcajgmojstra pl. Kroatina in generala infanterije pl. Koveša.

Zapuščena šolska občina. Na šoli Št. Vid pri Planini so tekem enega leta vse moške učne moči umrle. Dva mlađa učitelja sta umrli vsled vojnih bolezni, župnik umrl je poleti lanskega leta in dne 26. pr. m. so nadučitelja popolali.

Pomiloščenje. Cesar je 90 jetnikom ostanki njih kazni opustil. Od teh jih pada na moško jetnišnico v Mariboru 13, na moško jetnišnico v Gradcu 12, ostali pa na druge jetnišnice. To je eno navadnih pomiloščenj za jetnike, ki so se dobro vedli.

Ogrska državna zbornica. Je bila po daljšem zasedanju dne 28. februarja odgovodena.

Mestna šparkasa v Mariboru darovala je 30.000 K v dobrodelne namene i. s.: društvo "Rdečega križa" v Mariboru 5000 K, za napravo umetnih udov za vojne ranjence iz mariborskoga okraja in mesta 5000 K, za podporo vojnih slepcov iz Štajerske 10.000 K, za podporo vdov in sirot po padlih vojakih iz mariborskoga mesta in okraja po 7000 K Razven teh 30.000 K darovalo se je še nadaljnih 10.000 K v dobrodelne in patriotične namene. Pač vzorno postopanje!

V 102. letu svoje starosti umrl je dne 22. p. m. v Brück a. d. M. g. Joh. Krawagna. Do zadnjega trenutka se je čutil duševno in telesno svežega. Pokojnik zapušča 10 otrok, od katerih je 5 sinov v vojni.

Mrtvi vojak. V Poluli pri Celju našli so v gozdu vojaka Johana Fraha mrtvega z razbito glavo. Divje živali so mrlica že načele. Sodi se, da je nesrečen padel čez grič in se ubil.

Občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi na Koroskem zaprt. "Freie Stimmen" poročajo: Valentín Falle, občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi bil je 16. p. m. po vojni žandarmeriji aretiran in stoji zaradi zločina po § 65 a k. p. pri c. in kr. vojni sodnji v Beljaku v preiskavi. Imenovan, ki je bil že septembra 1914 zaradi nekega Srba ali Rusom prijaznega izraza aretiran, je dne 14. p. m. ob prilikah svojega goda vse v Lipi pri Kmetijskem delu rabljene ruske vojne vjetnike k pravcati slavnosti v svojo gostilno povabil in jih pogostil. Ko je vojaška straža teh vojnih vjetnikov prišla, da bi jih spravila v njih stanovanja, nastopil je Falle proti tej vojaški osebi.

Pri poštnemu uradu. Trbiž 1 bila je s 21. februarjem poštna služba v polnem obsegu zoper sprejeta.

Čudni samomor. 79 let stari, pijači vdani vžitkar Johan Zach v Rožeku si je na čudni

način svoje življenje vzel. Na stropu nad svojo posteljo pritril je železno rinko, na katero je prizel vrv. V to vrvi je napravil zanjko, v katero je svojo glavo vtaknil. Tako je našel v svoji postelji smrt.

Zaplenjeno premoženje. Oblast je zaplenila vse premoženje sledičih, zaradi veleizdaje v preiskavi stoječih oseb, ki so seveda pravočasno čez mejo pobegnile: dr. Alojz Armlini, občinski zdravnik v Borgu; Peter Romanij, trgovec in župan v Borgu; Celso Costa, učitelj; Albin Rella, notar v Trientu.

Razpuščena sokolska društva. V raznih nemških mestih so češki naseljenici tekom let ustanovili mnogo svojih sokolskih društev, tako zlasti v Berlinu, Dresdenu, v Hamburgu itd. Zdaj je nemška vlada vsa ta sokolska društva razpuštila in prepovedala.

Kdo je revez? Neki lekarniški sotrudnik v Brnu, oče treh otrok, imel je letnega zasluga 2400 krov. Zbolel mu je otrok in oče ga je dal v bolnišnico. Moravski deželní odbor je nato zahteval, da naj plača bolniške troške gornjeavstrijski deželní odbor, ker je dotični lekarnar na Zgornjo Avstrijsko pristojen. Ta pa zopet ni hotel plačati, češ, da naj moravski dež. odbor lekarniškega sotrudnika rubi. Moravski deželní odbor ni hotel rubiti, češ da je mož, ki ima družino in zasluzi samo 2400 K na leto, revez, od katerega se plačanje bolniških troškov ne more zahtevati. Stvar je prišla konečno pred državno sodišče in to je razsodilo, da je človek, ki ima družino in le 2400 K zasluga, v resnici revez, ki ne more plačati bolniških troškov. Zdaj mora torej zgornjo-avstrijski deželní zbor plačati bolniške troške in poleg tega tudi 200 krov sodnih troškov.

Davek na vojne dobičke so vpeljali na Nemškem. Komur je v času od začetka 1914 pa do konca l. 1916 premoženje naraslo za več kot 3000 mark, ta mora plačati posebni davek v razmerju od 5 do 25 procentov. Ako je imel davku podvrženi tudi še večji dohodek, potem se vzame dvojno svoto od dorastka premoženja v visokosti tega večjega dohodka. Pri domačih družbah znaša davek od 10 do 30 procentov po visokosti doseženega čistega dobička. Davek za inozemske družbe pa znaša 10 do 45 procentov večjega dobička. Pač pametna uredba, ki bi jo bilo tudi za naše kraje priporočati. Zadela bi itak večinoma le tiste, ki delajo v vojni gorostasne, velikanske dobičke.

Vporaba vjetih Rusov za poljska dela. Vojno ministerstvo je izdalo nove odredbe glede vporabe ruskih vjetnikov za poljska dela, ki stojijo v veljavu s 1. marcem. Te odredbe so strankam na razpolago pri okrajnih glavarstvih. Ker te odredbe precej otevrijo vporabo vjetnikov v knežkih gospodarstvih, je sklenil štajerski deželní odbor prositi vojno ministrstvo za spremembo in je poveril to akcijo deželnima odbornikoma grofu Francu Attemsu in Hagenhoferju.

Požig. V Cirkulanah pri Sv. Barbari v Halozah pogorelo je posestnik Antonij Obran iz Stojnic poslopje s prešo. Požar je zanetil 9 letni slabotni sin Mihec tamšnjega viničarja, ki je vzel užgalice in je v poslopu slamo zažgal.

Nezgoda. Pri elektrarni v Faalu uslužbeni delavec Maks Stanček razstrelil je pred svojim stanovanjem patrono. Pri temu neprevidnemu delu je bil na levi roki težko ranjen.

Detomor. Iz Celja se poroča: Pri graščaku baronu Warsberg v Rietzendorfu a. d. P. uslužbeni dekla Antonija Zagoričnik vrgla je svojega novorojenega otroka v živinskem hlevu z glavo proti zidu, tako, da je otroku črepino razbila. Hotela je potem mrlja zagrebški, ali pri temu so jo opazili in naznani. Orožniki so nečloveško mater okrožni sodniji oddali. Zagoričnik je bila že pred leti na več mesecev ječe obsojena, ker je svojega novorojenčka v celjski farni cerkvi na klop položila in izginila.

Zaplenjena premoženja. Sodbeni stol v Zagrebu je na predlog državnega pravdušstva odredil zaplemba vsega premoženja enajstih oseb iz Semlina, ki so na sumu, da so storili zločin proti vojni sili države in zločin veleizdaje.

Oderušto z živili — izdajstvo domovine. Kralj sodišče v Chemnitzu na Saksonskem ob sodilo je nekega oderuha z živili. Svojo razsodbo je sodišče tako le vtemeljilo: — „Kdor se v vojnem času udeležuje oderušta z živili, stori

izdajstvo na svojem lastnem narodu in na svoji domovini. Z nedopustnim draženjem za življenje potrebnih stvari se slabí telesna in zlasti duševna moč naroda. Vztrajanje v težkem boju spravlja oderuhi z živili v nevarnost. S tem, da imajo žene in otroci vsled oderuštu z živili težave, se podkopava pogum in veselje za boj vojakom. Oderuhi z živili podkopavajo temelje države, spravljajo notranji red v nevarnost, ogrožajo zdravje mladine, od katere je bodočnost odvisna. Kdor se udeležuje oderušta z živili, je izdajalec domovine, ker iz nizkotne dobičajelnosti zahrbitno napada svoj lastni narod.“ — Vtemeljevanje omenjene sodnije je prav lepo in prav resnično. Ali oderuhi imajo svojo „moralo“ in se bodejo prokleti malo brigali za take besede. Le ojstra kazen bi bila zaanje priporočati!

Duhovniške spremembe. Kapelan Janez Žagar v Čadramu imenovan je za provizorja na Dobje. — Prestavljen sta kaplana Janez Ražbornik iz Jarenine v Čadram in Andrej Kluba iz Črešnjevca v Jarenino.

Draginske podpore. Upravni svet c. kr. priv. južnih železnic je sklenil v svoji seji z dne 24. februarja, da podeli uslužbencem južne železnice draginske doklade za tekoče leto v približno takih izmerih, kakor jih je dovolila država svojim uslužbencem.

Za vojne invalide. Invalidi, ki so v vojski zgubili svoje zdrave ude in svoje premoženje in si sami ne morejo nicesar prislužiti, naj se obrnejo z dobro utemeljenimi prušnjami na državo za podporo vojnih invalidov na Dunaju. Naslov: „Gesellschaft zur Fürsorge für Kriegsinvaliden“ Dunaj, I. Augustengasse 2.

Za vdove in sirote padlih vojakov. Na Dunaju posluje posebna posredovalnica, ki daje brezplačno nasvete in pojasnila vdomam in sirotam padlih ali umrlih vojakov. Naslov: „Kuratorium der Berufsberatung der Kriegerwitwen“, Dunaj, IV. Groß Neugasse 8.

Prepovedane plesne veselice. Vsa okrajna glavarstva na Zgornjem Avstrijskem so naročila svojim županstvom, da je zdaj v vojnem času prepovedano pripajati plesne veselice. Za tozadnevne prestopke je dolečena kot kazen denarna globa do 200 krov ali pa zapor do 20 dni. Glavarstva vtemeljujejo svoj sklep s tem, da bi bilo neokusno in bi neprijetno vplivalo, če bi se pripajale doma plesne veselice, dočim preliva na bojiščih na tisoče naših junakov svojo kri in jo žrtvuje cesarju ter domovini. Prav dobro bi bilo, ko bi se ta modra prepoved razširila po vsej državi in tudi po naših krajih.

O morilcu Prinčipu. Srbski morilec našega nadvojvode Franca Ferdinandu Prinčip je bil, kakor znano, obsojen na dosmrtno ječo, ker se zaradi svoje mladosti ni smel na smrt obsojiti. Zdaj se nahaja v jetnišnici v mestu Terezin na Češkem. Obolel je na jetiki in pravijo, da jo boste kmalu izdelal. Morilec je zdaj zelo potrit. Ko so mu povedali, da je moral srbski kralj Peter zapustiti svojo deželo in da je naša armada zasedla Srbijo, postal je Prinčip jako žalosten. Vedno bolj se zaveda mladi zapeljani morilec svojega zločina. Ko so mu še povedali, da je njegov tovarš Gabrinovič umrl, ni mogel od potrosti več govoriti. Produkt jugoslovenske hujskarije!

Našim vojakom, ki so v Italiji vjeti, se lahko denar pošilja. „Deutsche Bank“ v Berlinu namreč sprejema deuarne pošiljatve namenjene našim vojakom v italijanskem vjetništvu. V ta namen se dobri brezplačno poloznice (šeke), ki jih je izdala c. k. poštna hranilnica na Dunaju. Denarni znesek se mora glasiti v lirah. Na zadnji strani poštne poloznice mora biti razločno napisano ime vojnega vjetnika in kraj, kjer se nahaja v vjetništvu. Tozadnevne denarne pošiljatve se lahko odda na vsakem avstrijskem poštnem uradu.

Obkradena je bila v Ptaju (pri hiši Sarntzgasse št. 12) neka mlekarica; medtem ko je mleko iz steklenice izlivala, ji je neznani tat 3 litre mleka okradel.

Znižane cene v štajerskih kopališčih. Deželní odbor štajerski je dovolil revnim osebam, ki bi se rade zdravile v deželnih kopališčih v Rogaški Slatini in v Tobelbadu, znatno znižane

cene. V Rogaški Slatini bo sprejetih 100 in v Tobelbadu tudi 100 revnjevih oseb. Tozadnevne prošnje, opremljene z ubožnim spričevalom, z zdravniškim spričevalom in z domovnico, se morajo vložiti najpozneje do 15. marca t. l. na štajerski dež. odbor.

Dobički velikih bank na Ogrskem. V ogrskem državnem zboru so nastali zadnje tedne hudi prepiri zaradi postopanja velikih bank v Budimpešti. Ti prepiri so našli močni odmev v vseh slojih prebivalstva, kajti antipatija proti poslovjanju teh bank je bila že preje velika in je med vojno budo narasla. Te velike banke poskušajo nameč ves kapital, kar ga je na Ogrskem, združiti v svojih rokah in z njim delati take kupčije, ki navadno niso v korist narodnem gospodarstvu. Navadno pomagajo ustanoviti kako novo industrijsko podjetje, potem pa je „sanirajo“ tako, da ustanovitelj svoj lastni denar popolnoma izgubi in da preide celo podjetje v last banke. Tudi malim bankam posojajo velike svote, da jih te izposodi naprej trgovcem, obrtnikom in uradnikom, potem pa le-pega dne tako malo banko zadavijo in uničijo deležnike ter dolžnike. Najhujše nasprotje proti tem brezobzrnim velikim bankam pa je nastalo tekmo te vojne. Vse banke so se vrgle na blagovno kupčijo. Ker so imeli ogromno denarja, so labko tudi nakupile ogromne množine vskovrtnega blaga in dobile tako priliko, da so trgovce kakor konsumente skubile, kakor se jim je ljubilo. Kar se je zadnji čas govorilo v ogrskem državnem zboru o početju teh bank, to je bil le nekak vvod za veliki boj, ki se bo proti bankam po vojni vnel.

Znamenje časa. V dunajskih listih beremo: V Kremsu določena je najvišja cena za puter s 5 K. Neki uradnik okrajnega glavarstva peljal se je te dni na deželo in je poskusil, pri nekem posestniku ter velenovniku puter kupiti. Dobil je pa od posestnika sledeči odgovor: „Jaz imam pač dosti putra, pa ga ne morem pridati. Moral bi puter dajati po 5 krov; olje za mazanje svojih 40 vozov pa moram plačati z 9 kronami. Tako mi ne preostaja druga, nego da ma žem svoje vozove s putrom.“

Smrt irredentovca. Uradnik tržaškega magistrata dr. Mauro Nowak, znani irredentovec in laški hujšča, skočil je te dni iz vozečega se vlaka. Bil je težko ranjen in v ljubljansko bolnišnico prevozen. Tam je umrl. Mlča so prepeljali v Test.

Za pomladno setev. Po naročilu c. kr. mestništva so okrajna glavarstva izdala na občine, šolska vodstva in orožnike obširna navodila za pomladno setev. Ministerstvo za deželno brambo bode tudi v kratkem izdalo obširna dolčila glede vojaških dopustov za spomladanska dela na polju.

Odlikovanje od „Rdečega križa“. Cugsfirer g. Julius Blaß v c. in kr. rezervni bolnišnici št. 2 v Celovcu, rojeni spodnji Štajerc iz Sv. Barbare v Halczah, bil je od Njeg. c. in k. visokosti prevz. gosp. nadvojvoda Franca Salvatorja milostno odlikovan s srebrno častno medaljo od „Rdečega križa.“

Vpklic učiteljev pod orožje? Na Moravskem razglasajo: C. kr. okrajni šolski sveti so dobili obvestilo, da morajo oni učitelji-vojaki, ki so se nahajali zaradi poduka začasno na dopusta, v najkrajšem času pod orožje. (Vest še ni potrjena!)

Strah pred strahovi. V kuhinjo posestnice Marije Frank v Pogoriach na Koroskem so tiste vložili in meso od dveh svinj v vrednosti 500 krov ukradli. Frank in njeni dve hčerki so slišali sumljivo ropotanje; mislili so pa, da straši in so ostali raje v svojih posteljah, tako, da so tatoi nemoteno meso odnesli.

Požar. Iz Pörtscha se poroča: Posestniku M. Portnig je pogorela koča z vsem pohištvo ter hlevsko poslopje. Gasilci so omejili razširjenje ognja.

Poštna tativna. V Ptaju so aretirali in zaprli Karla Steger, pomožnega služo, ki je bil od maja lanskega leta pri tukajšnjem poštnem uradu uslužben. Steger je na sumu, da je izvršil na pošti velike tativne. Kradel je poštne pakete skozi dalje časa. V njegovem stanovanju so našli pri hišni preiskavi blaga v vrednosti 528 K. Vse to blago je bilo bržkone na pošti ukrazeno. Sodnija vodi preiskavo strogo naprej.

General Emmich pred nebeškimi durmi. „Jagend“ prinaša o pred kratkim umrlem nemškem vojskovodji generalu Emmichu sledič šaljivo: General Emmich prišel je do nebeških vrat in je nakratko ter energično pozvonil. Ključ se je zavrtel, vrata so se odprla, ali namesto Petra stojita dva mala angeljčka pred Emmichom. Presenečen vpraša stari general, kako to, da Peter ni navzoč. Razvije se sledič nebeški pogovor: Angelj: „Peter je kmalu po izbruhu vojne svoje nebeške ključe oddal in si poiskal prostor na fronti. Zdaj shranjuje ključe od Dardanel in sedi na Gallipoli“ — Emmich: „Potem me naznamite, prosim, pri ljubemu Bogu!“ — Angelj: „Obžalujem, ali ljudi Bog nahaja se že dolgo na zapadni fronti.“ — Emmich: „Ja, ako so vsi odštoni, kdo pa izvršuje zdaj „kšefte“ v nebesih?“ — Angelj: „Ej, to gre prav lahko, „kšefte“ izvršujejo zdaj naši trije očetje Abraham, Izak in Jakob.“ — Emmich: „Čudno — ravno tako, kakor pri nas doma.“

Prodaja plemenih volov omejena. Okrajno glavarstvo v Mariboru je odredilo, da se plemenki voli in voli za vožnjo ne smejo prodajati brez dovoljenja glavarstva. Ta odlok hoče preprečiti razprodajo volov izven okraja.

Pasji kontumac in sicer pogoštreni, se je proglašil za ptujski ter za mariborski okraj.

Dobički velikih bank. „Union“ banka je izkazala za lanecko leto 7,300.000 kron čistega dobička. Ni dvoma, da se bodo tudi druge velike banke lahko pojavljale z velikanskimi dobički. Začetkom vojne so se vse banke bale, da jih zadenejo izgube, a izkazalo se je, da so se med vojno le utrdile. Zlasti so zasluzile pri kurzih inozemskih menic in pri tovarnah, ki delajo za armado. Lepe zasluzke so dosegle banke tudi s tem, da so zružale obrestno mero za vloge, ostale pa pri starci obrestni meri za posojila, dalje s tem, da so vojnim liferantom posojale velike svote in si poleg obrestovanja izgovorile tudi provizije in delež na dobičku. V letu 1914 so velike banke računale z izgubami, ki da jim jih prinese vojna in so zato uredile posebne rezerve za vojne izgube. Tako sta kreditni zavod v Anglobanka ustanovila rezervi po pet milijonov kron, Bankverein 87 milijonov, Länderbanka 85 milijona, Unionbanka 35 milijona, Verkehrsbanka 22 milijona, Merkur 2 milijona. Iz teh rezerv so bile pokrite vse izgube in ostale so še velikanske svote. Zdaj se vrši za kulismi velik boj. Eni bi radi, naj se preostanki vojnih rezerv izplačajo delničarjem, drugi se temu upirajo. Čuje se tudi, da vlada ne bo dovolila izplačanja delničarjem, dokler ni vojna končana, češ, da bodo vojni dobički banka jako važen del prihodnjega daska od vojnih dobičkov.

Na Španskem živi zdaj med vojno okoli 50.000 Nemcev. Angleško časopisje se že pritožuje, češ, da delajo ti Nemci protiangleško agitacijo med španskim prebivalstvom.

Sven Hedin, znameniti švedski pisatelj in prijatelj Nemčije ter Avstro-Ogrske, odpeljal se je čez Konstantinopol v Bagdad.

Samostani na Ruskem. V Rusiji imajo glasom zadnjega štetja 900 samostanov, v katerih lenuha 20.000 menihov in 50.000 nun.

Johann Grah 1 K, Jakob Kodermann 1 K, Johann Podgoršek 1 K, Ignaz Windisch 1 K, Simon Koren 1 K, Jožef Novak 1 K, Neimenovana 60 vin. Skupaj 163 kron 60 vin.

Sledoč zaukuje se ponovno vzdrževalnim okrajnim komisijam nujna rešitev vzdrževalnih zadev v vseh stopnjah rešitve, pri čem se tudi priporoča, da se, opažajoč popolnoma postavne določbe in varujoč koristi državne blagajne, pazijo primerno na odločne razmere v smislu človekoljubnega namena postave.

Vzdrževalni doneski svojcev v vojaško službo poklicanih.

Glede tega velevažnega vprašanja je izdalo c. kr. Štajersko namestništvo v sledečem nakratko omenjena merodajna navodila:

1. V smislu določb § 5 zakona z dne 26. decembra 1912, drž. zak. štev. 237, mora se v prvem odstavku tega zakona označenim svojcem (soprog in zakonskim naslednikom v dejanski službi poklicanih), ako so dani drugi postavni pogoji državnega vzdrževalnega prispevka vedno v polnem postavnem obsegu izmeriti, in s e s m e j o l e v t o l i k o p r i k r a j s a t i , v kolikor vsota svojcem pripoznanih vzdrževalnih doneskov (vzdrževalnih pristojbin in najemnine) ne presega povprečno dnevni zasluzek vpoklicanca.

Pri presoji tega dnevnega zasluzka morajo se tudi primerno razmotriti sedajne mezdne in zasluzne razmere v poklicu vpoklicanca.

Na take način naj se zlasti postopa tudi v slučajih, v katerih vsled nove izmene vzdrževalnega doneska, na primer radi prilike otroka, ki se je rodil v dobi dejanski službe, vsota vzdrževalnih doneskov, katero se naj izmeri za svojce, prekoraci svoječasno izračunjeni dnevni zasluzek vpoklicanca.

2. Soprog vpoklicanca mora se nakloniti, ako so dani drugi postavni pogoji državnih vzdrževalnih donesek, samoumevno v polni postavni izmeri, tudi takrat, ko m. k. m. k. znaci že boljševanje vzdrževalnika, nikar pa ne nadomestek delavskega dohodka vpoklicanega; to se mora smatrati kot dano, ako postranski zasluzek ne presega vzdrževalni donesek pripadajoči soprogi, ako je ista sama; ako ima deco s pravico do tirjanja sploh, more postranski zasluzek soproge presegati eninpolkratni znesek vzdrževalnega doneska, kateri nji sami pristoji in, ako se gre za najmanj treh otrok v starosti pod osem let, dvakratno tega vzdrževalnega doneska, ne da bi to povzročilo ustavitev vzdrževalnega doneska.

3. Vzdrževalni donesek obstoji v vzdrževalni pristojbini, in če je dotičnik nakazan na najemnino, v najemninskem prispevku v znesku polovice vzdrževalnega doneska.

Za priznanje, oziroma odrekanje zadnjega zneska je toraj merodajno dejstvo, ako je upravičeni svojec dejansko nakazan na najemnino.

Ako je toraj upravičeni svojec, n. pr. otrok vpoklicanega delavca, glede svojega bivanja nakazan na najemnino in akot se je najemnina do sedaj bistveno plačala iz delavskega dohodka vpoklicanega očeta, mora se istemu, ne glede na to, ako njegova mati dobiva vzdrževalni donesek, dovoliti najemninski prispevek.

4. Ako so dani drugi postavni pogoji, morajo se smatrati tudi nezakonski otroci soproge v poklicanega, kateri je ista v zakon seboj vzela, kot upravičeni svojci, in ravno tako je z njimi ravnat, ako je vpoklican iste dejansko vzdrževal in ako ni drugega k vzdrževanju zavezanega svojca istih, ali ako ne more siliti k izpolnitvi svoje dolžnosti.

5. Tudi rejeni in rejniki morajo se pod pogojem, da so prevzeli rejo že pred splošno mobilizacijo in akot so dani drugi postavni pogoji, smatrati kot upravičeni svojci in tako z njimi ravnat, če je vpoklican dejansko vzdrževal in če se za rejo ne plača primereno od druge strani.

V tem in v predstojecem odstavku navedenim vrstam svojcov morajo se nakazati vzdrževalni doneski, ako se pripoznajo, še le od dneva izdanka tega razpisa.

6. Gledje pravice do tirjanja posinovljencev in posinovnikov, kakor tudi soprog, katere so stopile v zakon šele v dobi vojaške službe in morda pa pokazuje se na nedavno izdane normalne razpisne z dne 24. decembra 1915, oddelek XVII, štev. 25.391 in z dne 29. decembra 1915, oddelek XII, štev. 25.460 t. n. priobčitev z dne 8. prosinca 1916, štev. 7.29. Mob.

7. Opominja se ponovno vzdrževalne okrajne komisije, da pristoji tudi otrokom v dejanski vojaški službi poklicanih, kateri so se rodili še le podnevu, v kojem je vojaški zavezanc svoje bivališče opustil, ali je bil zadržan pri danih drugih postavnih pogojih, samoumevno vendar še le od nevej rojstva naprej, pravica do državnega vzdrževalnega doneska.

8. Ker serazmere, katere tvorijo podlagu razsodev vzdrževalnih komisij v teku vojne lahko premenijo in se vsled tega spremeničev razsodev pokaže kot nujno zavezuje ministerstvo za deželno bramoč vzdrževalne komisije ponovno k dolžnosti, da vsled utemeljenih opominov ali pričeb strank svoje razsodbe vedno, in ako treba na podlagi ponovnih poizvedb presojojo in v dinem slučaju v lastnem delokrogu spreminjajo. Tudi v slučaju opetovanja odvračanja mora se stranki vedno izdati primereno utemeljeni odlok. Pri tem morejo komisije si izvestne biti, da je sicer sklep vzdrževalne komisije končnoveljavlen, da pa ni strankam zabranjeno, pritožiti se zoper razsodbe vzdrževalnih komisij pri sodniških oblastih javnega pravosodja.

Ako se vložijo pri vzdrževalnih komisijah opomini ali pritožbe ni samoumevno treba predložiti spise ministerstvu za deželno bramoč.

Gospodarske.

Več kolnetega fižola. Kolni fižol je nasproti nizkemu fižolu mnogo donesnejši in bi se ga naj ravno letos sadilo v večji meri, kakor se je to zgodilo lani. Potrebne kole bi se naj prekrbelo in naročilo že sedaj po zimi, da bi bili ob času setve v sredji maja pri rokah. Kdor ima kole na izbiro, naj ne jemlje prekratkih kolov, ker se more pri kolnem fižolu pričakovati največ doneska le tedaj, če se morejo stebla dovolj visoko povpeti. Koli se naj postavijo v razdalji 40 do 50 centimetrov in za vsak kol se računi 6 do 8 zrn. Več kakor 10 zrn bi se na en ko naj nikdar nasadilo. To bi bilo sedaj v vojnem času pogrešno zapravljanje semenskega blaga, in bi zmanjšalo donesek. Za dvovertno gredo se računi približno 200 gramov semena. Potrebno semo naj ima vsakodobno pripravljeno, morebiti večji preostanek se ponudi pristojnemu komisjonarju vojnoprometnega žitnega zavoda na prodaj. Na noben način se naj črez lastno potrebo preostali semenski kolni fižol ne povzije ali pokrmi, ker letos je semena drugih vrst zelenjave bistveno manj ali ga deloma sploh ni dobiti, tako, da bomo veseli, če nam ta primanjkljaj nadomesti pridelek kolnega fižola. I dor bi imel manjše množine kolnega fižola, ki bi jih ne pribabil za seme, bi storil najbolje, ako bi jih zamenjal kakemu sosedu ali drugemu vrtnemu posestniku za jedilni fižol. Gnojenje z lesnim pepelom je za fižol zelo hyalezno in bi se ga zaradi tega že naj zdaj nabiralo in sbranjevalo, da bi bil ob času setve pri rokah. Pa tudi labko gnojenje s hlevnim gnojem prenese fižol jako dobro in ga povrne z obilnejšim in bolj razvitim stročjem.

Gnojenje krompirja. Krompir potrebuje za svoj popolni razvoj precejšnje množino dušika in rudniških redilnih snovi, katere morajo biti v zemlji v nepretežko razkrojilni obliki, ker ta rastlina ne dobi lahko potrebnih redilnih snovi iz sestavin, ki se ne dajo razkrojiti. Najbolje raste krompir v tleh, v katerih je stara gnojna moč. Ako te ni, naj se da gnoj vedno v kolikor mogoče lahko v sprejemljivi obliki. Za srednjo, nepretežko zemljo je pripraven dobro sprhnel govejji gnoj, ta se razkroji polagoma in da rastlinam v celo dobi njihovega razvoja potrebnih redilnih snovi. Najbolje je, ako se gnoj izvaja, raztroši in podorže že v jeseni in tekem zime. V težki zemlji se priporoča vporabljati kolikor mogoče slaminat gnoj, če je na razpolago. Razen dobrega hlevnega gnoja je tudi treba pridati nekoliko umetnega gnoja, če se hoče dosegiti velike doneske. Poleg hlevnega gnoja sedene se 300—400 kilogramov superfosfata in 200 kil 40 odstotkov kalijeve soli na 1 hektar. Če bi gnojenje s hlevnim gnojem bilo preslabo, tedaj vpliva tako ugodno na razvoj podzemljice, ako se prida imenovanim gnojilom 150 kil žveplenokislega amonijaka na 1 hektar. Ako je gnojnica na razpolago, bi se naj v zgodnji spomladan izdatno porabljala za krompir. Zapomniti si je treba: Veliki donesek krompirja je doseči samo pri močnem gnojenju. Najbolja krompirjeva zemlja je lahka živa ilovica, vse redilne snovi, ki pridejo v njo, najbolje delujejo. Tudi v letu 1916 mora vsak poljedelec in vrtni posestnik nasaditi obilo krompirja in skušati dobiti iz svoje krompirjeve njive kar mogoče največjih doneskov, ker z nobeno drugo rastlino si ne moremo priskrbeti nadomestila za draga in včasih samo v majhnji meri razpoloženo krušno žito in pomnožiti zalog moke. Razentega je pridelovanje krompirja eden najdonosnejših in najložje izvršljivih nasadov, zatorej bi se pozivu k večjemu pridelovanju krompirja pač lahko odzvalo.

Oton Brüders,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nadzor zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

K.-B. Dunaj, 2. marca. Uradno se danes poroča:

Nikjer posebnih dogodkov.

* * *

Najnovejše nemško uradno poročilo.

K.-B. Berlin, 2. marca. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se danes poroča:

Zapadno bojišče. Položajni doživel bistveno nobene spremembe. V Isert oddelku bil je sovražnik z artiljerijo posebno delaven. Na vzhodnem obrežju Maase žrtvovali so Francozi ob trdnjavi Douaumont zopet svoje ljudi brezuspešnemu poskusu protinapada.

Vzhodno bojišče. Na severnem delu fronte dosegli so artiljerijski boji veliko ljutost. Manjša podjetja naših prednjih straž proti sovražnim varstvenim oddalkom imela so uspeh. Severno-zapadno od Mitave podleglo je v zračnem boju neko rusko letalo in je padlo z letalci vred v naše roke. Naši letalci napadli so z uspehom železniške naprave od Moloteene.

Balkansko bojišče. Nič novega.

* * *

Zapuščeno mesto Verdun.

Dvanajst prebivalcev!

K.-B. Bern, 1. marca. „Petit Parisien“ poroča, da je bilo veliko število vasi v oklici Verduna izpraznjenih. Razven že prej pobegnilih prebivalcev mesta zapuščajo nadaljnje množice mesta in hitijo v Pariz. Mesto je težko trpelo. Prebivalci, ki so se poskrili v kleti, stali so pod vtišom, da živijo pod nepretrganim, peklen skim dežjem ognja in železa, ki je padal čez Verdun in oklico. Mnogokrat se je moralno ljudi prisiliti, da so zapustili mesto. Vsako prehranjevanje je postalno ednostavno nemogoče. Zdaj je mesto razven dvanajstih prebivalcev in enega uradnika popolnoma izpraznjeno.

Slavnost v Cetinju.

C. k. kor. in tel. urad poroča iz vojnotiskovnega stana, da se je vest o zavzetju Durazza po naših četah in o porazu Italijanov ter njih priveska v divši črnomorski prestolici Cetinju slavnostno praznovalo.

vala. Hiše so bile z zastavami okrašene, po mestu pa je korakala vojaška godba. Prebivalstvo se je slavnosti z velikim navdušenjem udeležilo. Tudi v ostalih mestih (Antivari, Nikšić, Kolasin, Ipek in Plevlje) se je našo zmago živahnio ter navdušeno praznovalo.

Važno srbsko zborovanje.

C. k. kor. in tel. urad poroča o prvem okrožnem zborovanju v Gornji-Milanovačcu. Zborovanje je bilo obiskano od več kot sto oficijelnih poslancev vseh od avstro-ogrskih čet zasedenih srbskih okrajev. Harmonija med avstro-ogrskimi vladnimi organi in domačim prebivalstvom napravila je iz zborovanja zgodovinsko pomembni dogodek. Zborovanje je otvoril oberljajtnant g. Ed. Baumann; razvil je prebivalstvu naš program, ki se tiče kulturnega pospeševanja srbske dežele in njenega, doslej z grdimi političnimi intrigami oškodovanega ljudstva. Ta govor se je sprejel z viharnim odobrenjem. Potem se je iz srbskega ljudstva izvoljenim občinskim predstojnikom odvzel obljubo in izročilo dekrete. Zbor poslal je potem c. in k. vojaškemu generalnemu guberniju grofu pl. Salis-Sewies udanostno izjavo, na katere je dospel tudi brzjavni odgovor. Pri tem vršeči se pojedini imel je vrhovni srbski duhovnik arhimandrit Makarija govor, v katerem je cesarja in kralja Franca Jožefa kot očeta njegovih narodov praznoval. V splošnem zadovoljstvu so zapustili odpolanci zborovanje, da nesejo v vse kraje dežele osvobodijoče jamstvo, da grejih domovina novi in srečni bodočnosti nasproti.

Draginski nemiri na Španskem.

K.-B. Madrid, 1. marca. (Reuterjevo poročilo.) Valed draginje kruha izbruhnila je stavka. Vse delo počiva. Orožniki so nekaj oseb aretirali. Več ljudi je bilo ranjenih. Nemiri so zavzeli resni in značajni. Orožniki so brez moči. Župan je odstopil.

(Torej se čuti tudi v neutralnih državah posledice svetovne vojne! Op. ur.)

Glavobol ima kot vzrok večinoma valovanje krvi in razburjanje živcev. Odpravi naj se ta vzrok in glavobol izgine po Fellerjevem bolečine odpravljanjem, žive pomirjujočem in dobro dišečem rastlinskem esendnem fluidu z zh. „Elsa“-fluid, 12 stečkenic franko 6 kron. Mnogokrat so zapiranja ali preobložitev želoda vzrok glavobola. V tem slučaju naj se vzame Fellerjeve milo odvajalne, želodec okrepčujoče Rhabarbara-kroglice z zh. „Elsa“-kroglice. 6 škatljic franke stane le 4 K 40 h. Stotisoč zahvalnih pisem. Od mnogih zdravkov priporočeno. Oboj razpoljiva lekarstva E. V. Feller, Stubica, Elsa-igr Število 241 (Hrvatsko).

Ako Vam je Vaše zdravje drago, potem čitate današnji Lysiform-inzerat in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena“ zastonj in franko od kemika G. Hubmann, Dunaj XX, Petrasch-gasse 4.

Mladeniči!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

C. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptiju, rotovž, I. nadstr.

Koreninske trte

,Riparia portalis“

dobjijo se pri kmetijskem društvu landwirtschaftl. Verein v Ptiju, takoj za graščino Ober-Pettau.

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

Zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Nevestel! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naš drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnika na bojišče poslje. Treba je le naročino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite vojakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Pianino

čeprav star in shibami, se kupi. Dopise se prosi na Jos. Turin, kolodvor v Celju. 100

Sveže podrti les pravega kostanja

kupi Lorenz Koroschetz, Maribor, Reiserstr. 23.

Koza

ki je breja ali ki se molzi, se kupi. Podudbe na Jos. Turin, kolodvor v Celju 101

se sprejme pri Johann Steudte, sedarstvo v Ptiju 96

Hiša

zidana, z opeko krita, dve sobi, kuhinja, tri svinjski hlevi, 170 klft. zemlje in se lahko kupi za potrebo, pol ure od Celja, za 2100 kron na prodaj. Več nismo ali osebno: Körner, Poberž pri Mariboru. 104

Kupim Lepe 77

cepljene trte I-a

muškat, gutedel, damascenec muškat, rumeni muškatec, beli burgundec, Rheinrizling in podlage Goethe 9 ali Monticola. Karl Kasper, trgovec

Ptuj 105

koreninske trte

Riparia portalis se jaka počeni prodajo pri Adolf Tomanitsch, Spodnji Breg pri Ptiju štev. 46.

Mala

viničarska družina

sprejme se v viničarji Josef Fürst v Ptiju (poleg filijalne cerkve Sv. Elizabeta v Halozah). 106

Trgovski pomočnik zmečen ob teh deželnih jezikov, z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme pri Hans Schäperl, Bad Neuhaus (Doberna) pri Celju. 105

Najbolje se kupuje pri inzerentih „Štajerca“. 106

Prijetna natakarica

počlena in zvesta, katera mora gostilao na deželi sama voditi, se sprejme pod dobrimi pogoji. Pisma na „Štajerca“. 95

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva

v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Proti okuženju

se moramo tembolj varovati, ker zdaj varne naležljive bolezni, kar skratica, ospice, koze, kolera, legar s povisano silo nastopajo. Zato

se naj rabi

povod, kjer se take bolezni pojavljajo, dobro razkuževalno sredstvo, ki mora biti v vsakem gospodarstvu v potrebi na razpolago. Najprijetnejše razkuževalno sredstvo sedanjosti je brezvomno glasom preiskav zavodov prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, di Veste, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duba, brez strupa in poceni ter se dobri v vsaki lekarini in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 1 kruno. Uspešna Lysofoma govor in hiter; zato ga pripomorejo vsi zdravniki za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, turov, za antisepsične obvezne in za irigacijo.

Lysoform-milo

je fino, lahko, čisto toaletno milo, ki vsebuje Lysoform in učinkuje antisepsično. Rabi se lahko na najobčutljivejši koži, celo pri otrocih in dojenčkih. Naprava kožo mehke in gibajo in ima posebno aromatični duh. En poskus zadostuje in rabili bodoče v bodode vedno to izvrsto milo, ki je le navidezno draga, v rabi pa je tako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadostuje. Komad stane K 1-60.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antisepsična ustna voda, ki slab ustni duh takoj in gotovo odpravi, zobe bledi in obrani. Rabi se lahko tudi po zdravniškem predpisu pri vratnih katarih, kašlu in nahodu za grljanje. Par kapljic zadostuje za eno časo vode. Originalna steklenica stane K 1-60 in se dobi v vsaki lekarini in drožeriji. — Zanimivo knjigo z naslovom: "Zdravje in razkuževanje" (Gesundheit und Desinfektion) pošaja na zahtevo zastonj in poštne prosto: Chemicke HUBMANN, Referent der Lysofomwerke, Wien XX, Peterschgassee 4.

Dr. Keleti & Murányi, Lysofom-tvornice, kemična fabrika, Ujpest.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klainice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Kuharica

katera zna sama kuhati, zvesta, pridna in delavna, najde dobro službo pri trgovcu

Leop. Slawitsch v Ptiju.

Ženitbena ponudba.

Gospodična, stara 30 let, dobra in varčna gospodinja z nekaj denarja, išče znanje glede ženitbe z primernim gospodom trgovcem ali obrtnikom. Ponudbe sprejema upraviščto tega lista pod "Dobra gospodinja".

V trgovini z mešanim blagom Michael Alziebler v Celju sprejme se dekle iz dobre hiše kot

učenka.

Dobi od 2. meseca naprej plačo. — Vsa oskrba v hiši.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Armadna ura z napestnikom.

Varstvo za steklo.

Steklo se ne zdobi.

Velikost kaker slike ali pa tudi velika oblika

Armadna ura na napestnik z usnjatim jermenom, nikel ali jeklo, velika oblika K 6—, radij K 10—. Ista mala oblika glasom slike K 10—, K 12—, radij 15—, 18—. S precizijškim anker-kolesjem K 15—, 20—. Znamka Cyma K 30—. Omega K 50—. Z varstvom za steklo glasom slike K 1:50 eksstra. Najnovejša vojna ura K 5—, I. kvalitete K 8—, radij K 10—. Žepna budilnica K 18—, radij K 26—. Primerni usnjeni napestnik K 2— eksstra. Bojna budilnica, zagnikana, 21 cm visoka, z vzencom K 5—. Bojna budilnica "Kanona", budi kako glasno, K 6—. Bojna budilnica "Borbana", bohna generalmarš K 7—. 3 leta garancije. Pošiljatev po vpošiljatvi svote in 60 vin, za porto, tudi na bojišče po prvih zalogi vojnih ur.

Max Böhnel, Dunaj IV, Margaretenstraße 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj. 44

Kava

50% cenejša!

Ameriška štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna, 5 kg peskusa vreča K 12:50 franko po povzetju. ½ klgr. veleprima najfinješi čaj K 2:50, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja, Tiszabogdan 490. 756

100 lit. domače pijače!

osvejujoče, izvrstna, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napravi. V zalogi so: ananas, jabolka, grenadine, maline, muskat-bruske, pfefermine, pomorandže, waldmeister, visnje. Vsak neuspeš izključen. Ta domača piča jača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa vroča, namesto rumu ali Zganja. Stovi z natankenim navodilom stanje 5 K 50 lit franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porco zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljiv vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmožnosti.

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno Št. 636 (Moravska).

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajske železne Malaga, kapljice za okrepljanje krvi proti slabosti in bleidičnosti (Bleichsucth) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proti kašlu, težki sapi itd. — Čaj za pilule za čiščenje krvi a 80 vin. — Čaj proti gibtu a 80 vin. — Balzam za gih, ude in živčne steki. 1 K ; izvrsto mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburski živinski prašek a 1:20 K. Fräsek proti odvajjanju krvi v živalski vodi a K 1:60 — Izvrsti stup za podgane, miši, ščurke a K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korščku. 49

Ljudska kopelj mestnega

kopalnišča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.

ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprtja) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vrednim zrakom, paro ali "Brausebad" z rjuhu K — 70

Mestna hranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Njivsko orožje

sejalni stroji, plugi, valčki, brane, kultivatorji

stroji za žetev

za košnjo trave in žita, za vezanje snopov, za preobračanje mrve, mrvine grablje

stroji za mlatenje

z ednostavnim in pa z dvojnim čiščenjem.

Bencinski motorji, bencinski lokomobili

ter vsi drugi kmetijski stroji in orožje se izdelujejo in oddajajo v priznani najboljši izpeljavi.

Ph. Mayfarth & Co., Wien, II. Taborstrasse Nr. 71.

Katalog štev. 807 zastonj in franko.

82